

EIOPA-BoS-14/167 LV

Pamatnostādnes par papildu pašu kapitālu

Ievads

- 1.1. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regulas (ES) Nr. 1094/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi, (turpmāk "EAAPi Regulas") 16. pantu¹ EAAPi izstrādā pamatnostādnes par papildu pašu kapitālu.
- 1.2. Pamatnostādnes attiecas uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Direktīvas 2009/138/EK par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapdrošināšanas jomā (turpmāk "Maksātspējas II" direktīvas) 89., 90., 93. - 96., 226. un 235. pantu², kā arī uz īstenošanas pasākumu 62.-67. pantu, 74., 75., 78. un 79. pantu³.
- 1.3. Šīs pamatnostādnes ir adresētas uzraudzības iestādēm saskaņā ar Maksātspējas II direktīvu.
- 1.4. Papildu pašu kapitāls ir nosacīts, jo to neiemaksā un nenorāda bilancē. Uzraudzības iestāžu apstiprinājuma nepieciešamība šādiem posteņiem norāda to nosacīto būtību. Ja kaut kad nākotnē tiek radīts papildu pašu kapitāls, tad tas vairs nav nosacīts un klūst par pamata pašu kapitāla posteņiem, kas bilancē tiek attēloti kā aktīvi.
- 1.5. Ar Maksātspējas II direktīvas 89. pantu nosaka, ka papildu pašu kapitāls var ietvert jebkuru juridiski saistošu appjemšanos, ko uzņēmusies sabiedrība. Tas var ietvert daudzus pasākumus, kas neattiecas uz noteiktām papildu pašu kapitāla posteņu kategorijām, kas noteiktas Maksātspējas II direktīvā, kamēr tie tiek radīti, lai segtu zaudējumus.
- 1.6. Šīs pamatnostādnes apraksta apsvērumus attiecībā uz uzraudzības iestāžu apstiprinājuma procesu papildu pašu kapitāla posteņiem, papildu pašu kapitāla posteņu klasifikāciju un pašreizējo apmierinātību ar apstiprinājuma kritērijiem.
- 1.7. Papildu pašu kapitāla apstiprināšanas process paredz pastāvīgu komunikāciju starp uzraudzības iestādēm un sabiedrībām, tostarp, pirms tam, kad sabiedrība iesniedz oficiālu pieteikumu papildu pašu kapitāla posteņa apstiprinājumam. Ja izveidotais papildu pašu kapitāla posteņis klūst par sarakstos neiekļautu posteņi un tādēļ ir nepieciešami divi uzraudzības iestāžu apstiprinājumi, šādā komunikācijā jāietver procesuālā pieeja, kas jāievēro attiecībā uz šo nepieciešamību pēc diviem apstiprinājumiem.
- 1.8. Ar Maksātspējas II 226. pantu grupai Jauj pieteikties papildu pašu kapitāla posteņa apstiprinājumam neatkarīgi no tā vai tā ir pastarpinātas apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai pastarpinātas jauka finanšu kontrolakciju sabiedrība. Šādos gadījumos šīs pamatnostādnes ir piemērojamas pieņemot, ka pastarpinātas apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai pastarpinātas jauka finanšu kontrolakciju sabiedrība ir apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība. Tas attiecas arī uz gadījumiem, ja grupu vada

¹ OV L 331, 15.12.2010., 48.-83. lpp.

² OV L 335, 17.12.2009., 1.-155. lpp

³ OV L 12, 17.01.2015., 1.-797. lpp.

apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu kontrolakciju sabiedrība saskaņā ar Maksātspējas II direktīvas 235. pantu.

1.9. Šo pamatnostādņu mērķiem ir izstrādātas šādas definīcijas:

- (a) "Kapitāla instruments" ir instruments, kas, ja tiek pielietots, rada aktīvu, bieži naudas veidā, kas vienlaikus rada atbilstošus procentus apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības akcijām vai atbilstošus sabiedrības subordinētos pasīvus;
- (b) "Sarakstos neiekļauts postenis" ir pašu kapitāla postenis, kas nav iekļauts sarakstos, kas noteikti īstenošanas pasākumu 69., 72. un 76. pantā.

1.10. Ja šajās pamatnostādnēs termini nav definēti, tad tiem ir ievadā minētajos tiesību aktos definētā nozīme.

1.11. Pamatnostādnes ir piemērojamas no 2015. gada 1. aprīļa.

1. pamatnostādne – Apstiprinājums papildu pašu kapitāla posteņim, kas, ja vienreiz izveidots, kļūst par sarakstos neiekļautu posteņi

1.12. Ja papildu pašu kapitāla postenis, kurš vienreiz izveidots, kļūst par sarakstos neiekļautu posteņi, sabiedrībām jāmeklē šā posteņa klasifikācijas apstiprinājums, kā tas ir paredzēts īstenošanas pasākumu 79. pantā, pirms papildu pašu posteņa apstiprināšanas iesnieguma iesniegšanas.

2. pamatnostādne – Līguma slēgšana par papildu pašu kapitāla posteņi

1.13. Ja uzraudzības iestāžu apstiprinājums tiek piešķirts ar noteikumu, ka nepieciešams noslēgt līgumu saskaņā ar EAAPI projektu īstenošanas tehnisko standartu 7. panta 3. punktu, tad attiecībā uz procedūrām, kas jāizmanto, lai saņemtu uzraudzības iestāžu apstiprinājumu papildu pašu kapitāla posteņu izmantošanai⁴, sabiedrībai nepieciešams oficiāli noslēgt līgumu ne vēlāk kā 15 darba dienu laikā pēc apstiprinājuma saņemšanas, ja vien sabiedrība iepriekš nav rakstiski vienojusies ar uzraudzības iestādi par garāku termiju.

3. pamatnostādne – Atsaucams pēc pieprasījuma

1.14. Posteņiem, kas aprakstīti īstenošanas pasākumu 74. panta a), b), c), d), f) un i) apakšpunktos kā atsaucami pēc pieprasījuma, sabiedrībām jāpārliecinās, ka šis atsaukums nav:

- (a) iespējama notikuma iestāšanās vai kritēriju izpilde;
- (b) līguma priekšmets ar sadarbības partneriem vai jebkuru trešo personu;
- (c) jebkura līguma priekšmets, vienošanās vai stimuls, kas nozīmē, ka sabiedrībai nav atļauts vai nav iespējams atsaukt posteņi; vai

⁴ <https://eiopa.europa.eu/Pages/Supervision/Insurance/draft-implementing-technical-standards-on-the-supervisory-approval-processes-for-solvency-ii.aspx>

- (d) jebkuras citas vienošanās priekšmets vai pasākumi, kam ir tāda pati ietekme kā a) līdz c) apakšpunktēm.
- 1.15. Attiecībā uz savstarpējas apdrošināšanas un savstarpēja tipa apdrošināšanas apvienību ar mainīgām ieguldījumu summām turpmāko prasību novērtējumu, piemērojot Maksātspējas II direktīvas 90. pantu, uzraudzības iestādēm jāapsver, vai ir jebkādi šķēršļi, lai izmantotu prasības zaudējumu segšanai, ja tādi radušies, un lai summas tiktū atgūtas savlaicīgi.
- #### **4. pamatnostādne – Papildu pašu kapitāla posteņu klasifikācija**
- 1.16. Uzraudzības iestāde nedrīkst noteikt papildu pašu kapitāla posteņu klasifikāciju, pamatojoties tikai uz jautājumu, kādā veidā posteņi tiek uzrādīti vai aprakstīti. Uzraudzības iestādes papildu pašu kapitāla posteņu vērtējumam un klasifikācijai jābalstās uz posteņa ekonomisko būtību un to, cik lielā mērā tas atbilst īpašībām un pazīmēm, kas noteiktas Maksātspēja II direktīvas 93.–96. pantā un īstenošanas pasākumu 74., 75. un 78. pantā.
- 1.17. Ja papildu pašu kapitāla posteņi klūst par kapitāla instrumentiem pēc izsaukuma, sabiedrībām jāveic papildu pašu kapitāla posteņu klasifikācija novērtējot kapitāla instrumenta pazīmes un nosakot, kuram līmenim kapitāla instruments piederēs, ja tiks izsaukts.
- 1.18. Sabiedrībām jānodrošina, ka, ja papildu pašu kapitāla posteņa izsaukšanas sekas ir naudas līdzekļu vai citu aktīvu saņemšana, šis pamata pašu kapitāla postenis tiek uzskatīts tikai kā ieguldījums, ja tas nerada atbilstošu kapitāla instrumentu vai sabiedrības pasīvu, kas ir vai nav nosacīts.
- 1.19. Sabiedrībām jāuzskata posteņi par nosacītiem:
- ja tie ir beznosacījuma dāvana vai pašu kapitāla ziedojuums;
 - ja tie ir vai nu no mātes uzņēmuma, vai no jebkura citas sabiedrības, vai arī tie ir savstarpējas apdrošināšanas un savstarpēja tipa apdrošināšanas sabiedrību dalībnieku papildu ieguldījumi;
 - neatkarīgi no tā, kā postenis tiek vērtēts grāmatvedības nolūkos, t. i., vai tieši veicina peļņu vai zaudējumus vai tieši papildina rezerves.
- 1.20. Tā kā bilancē uzskaitītie ieguldījumi, kas atbilst nepieciešamajām pazīmēm un īpatnībām, ko izmanto, lai klasificētu pašu kapitālu līmeņos, ir sabiedrības aktīvu pieaugšana ar attiecīgu pieaugumu izlīdzināšanas rezervēs un tā kā ieguldījums nerada kapitāla instrumentu vai pasīvu vai jebkādu citu pamata kapitāla posteni, sabiedrībām jāklasificē postenis kā 2. līmeņa papildu pašu kapitāls.
- 1.21. Sabiedrībām nepieciešams klasificēt līguma pasākumus, kas, ja izsaukti, atbilst sabiedrības saistībām ar kompensējošajām trešajām pusēm tādā pašā veidā kā ieguldījumi, ja tie:
- rada aktīvu sabiedrības trešās puses kreditoram;
 - nerada atbilstošu pasīvu sabiedrībā.

- 1.22. Sabiedrībām jāizskata līgumi par garantijām zaudējuma gadījumā, kas liek trešās puses atlīdzības sniedzējam samaksāt sabiedrības kreditoram summas, neliekot sabiedrībai apmaksāt atlīdzības sniedzējam šīs summas kā papildu pašu kapitāla posteņus, kas jāapstiprina uzraudzības iestādei.
- 1.23. Uzraudzības iestādēm nepieciešams klasificēt papildu pašu kapitāla posteņus, kas pēc izsaukuma nekļūst par kapitāla instrumentiem, ieguldījumiem vai režīmiem, taču atbilst sabiedrības pasīviem, apsverot jebkura papildu pašu kapitāla posteņa īpatnības.

5. pamatnostādne – Pastāvīgas apmierinātības kritēriji

- 1.24. Sabiedrībām jāapspriež ar uzraudzības iestādi, cik drīz vien iespējams, ja tām ir pamats uzskatīt, ka izmaiņas papildu pašu kapitāla zaudējumu segšanas spējas līdzekļos ir nenovēršamas vai iespējamas.

6. pamatnostādne – Pastāvīgas apmierinātības kritēriju novērtējums

- 1.25. Apsverot, vai uz papildu pašu kapitāla posteni attiecinātā summa joprojām atspoguļo tā zaudējumu segšanas spēju, uzraudzības iestādēm papildus informācijai, kas saņemta no sabiedrībām saskaņā ar īstenošanas pasākumu 62. panta 1. punkta d) apakšpunktu, jāizvērtē no citiem avotiem iegūtā informācija, ieskaitot, bet neaprobežojoties ar:
 - (a) informāciju, kas iegūta, veicot pārbaudes klātienē;
 - (b) *ad hoc* informāciju, kas saņemta vai iegūta kā uzraudzības iestādes pārbaudes procesa daļa;
 - (c) attiecīgā gadījumā informāciju, ko cita uzraudzības iestāde iesniegusi uzraudzības iestāžu kolēģijai.

Atbilstība un ziņojumu sniegšanas noteikumi

- 1.26. Šajā dokumentā ir ietvertas pamatnostādnes, kas izdotas saskaņā ar EAAPI regulas 16. pantu. Saskaņā ar EAAPI regulas 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm un finanšu iestādēm jācenšas nodrošināt atbilstību pamatnostādnēm un ieteikumiem.
- 1.27. Kompetentajām iestādēm, kuras nodrošina atbilstību vai gatavojas nodrošināt atbilstību šīm pamatnostādnēm, atbilstošā veidā jāietver tās savā tiesiskajā regulējumā vai uzraudzības sistēmā.
- 1.28. Kompetentās iestādes divu mēnešu laikā pēc tulkojuma publikācijas apstiprina EAAPI, ka tās nodrošina atbilstību vai gatavojas nodrošināt atbilstību šīm pamatnostādnēm, minot neatbilstības iemeslus.
- 1.29. Ja līdz minētajam termiņam atbilde nav saņemta, tiek uzskatīts, ka kompetentā iestāde nenodrošina atbilstību ziņošanas noteikumiem un par to attiecīgi tiks ziņots.

Nobeiguma noteikums par pārskatīšanu

- 1.30. EAAPI veic šo pamatnostādņu pārskatīšanu.